

A Siófoki SZC Krúdy Gyula Technikum és Gimnázium Iskolai Közösségi Szolgálatának szabályzata

A 2011. december 23-án elfogadott Nemzeti köznevelési törvény bevezette az iskolai közösségi

szolgálatot mint az érettségi kiállításának előfeltételeként teljesítendő tevékenységet. Ez a

tanulók különböző készségeit és kompetenciáit fejlesztő pedagógiai eszköz, mely hozzájárul

ahhoz, hogy a középiskolás tanulók megismerjék a közösségben való tevékenykedés erejét, az

ily módon szerzett tudásukat életük során jól hasznosíthatják.

I. Jogszabályi háttér

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény, a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról,

bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.04.) Korm. rendelet, valamint A nevelésoktatási intézmények működéséről és köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.

(VIII.31.) EMMI rendelet.

Részletek a törvényi szabályozásból:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény 4. § (13) bekezdése szerint a „közösségi

szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett

keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és

annak pedagógiai feldolgoása”.

6. § (4) bekezdése kimondja, hogy „az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra

közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. A felnőttoktatás keretében szervezett érettségi

vizsga esetében közösségi szolgálat végzésének igazolása nélkül is meg lehet kezdeni az

érettségi vizsgát. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői bizottság ez irányú

javaslata alapján a közösségi szolgálat mellőzhető.”

Részletes indoklás a 6. §-hoz: „A közösségi szolgálat szociális, környezetvédelmi, a tanuló

társadalmi környezetének javát szolgáló, anyagi érdektől független tevékenység, amely

egyénilag vagy csoportosan, projektmódszerrel végezhető. Igazolása a projekt

megvalósulásának leírását tartalmazó, az egyén szerepét tükröző dokumentumban történik.”

97. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy: „az érettségi vizsga megkezdéséhez a közösségi

szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga

esetében kell megkövetelni.”

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 04.)

Kormányrendelet dokumentumai között többek között szerepel a

- Felelősségvállalás másokért, az önkéntesség: „a Nat. ösztönzi a személyiség fejlesztését,

kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő

emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy

saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit,

élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal

(együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás),

amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez; illetve az

- Életvitel és gyakorlat (9–12. évfolyam) közműveltségi tartalmai között megjelenő

Pályaorientáció, közösségi szerepek fejezet tartalmazza a következőket: „A civil szervezetek

céljai, lehetőségei, jelentőségük, néhány ismertebb nemzeti és nemzetközi civil szervezet

tevékenysége. A tágabb közösségért (iskola, helyi közösség, település) végzett önkéntes munka

lehetőségei és jelentősége, közösségi szolgálat. Katasztrófavédelmi, polgári védelmi és

honvédelmi alapismeretek.”

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 45. pontja rögzíti a középiskolában a közösségi

szolgálattal kapcsolatos rendelkezéseket:

133. § (1) Középiskolában meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével,

dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a

feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési

szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal

összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet, amely alapján az Nkt.-ban az érettségi

bizonyítvány kiadásának feltételeként meghatározott ötven óra közösségi szolgálata elvégzése

igazolható legkésőbb a tanuló érettségi bizonyítványa kiadásának időpontjára.

(2) A közösségi szolgálat keretei között

a) az egészségügyi,

b) a szociális és játékonysági,

c) az oktatási,

d) a kulturális és közösségi,

e) a környezet- és természetvédelmi,

f) a katasztrófavédelmi,

g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős

emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység.

(3) A tanulót fogadó intézménynek a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott tevékenységi

területen minden esetben, a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben szükség szerint

mentort kell biztosítani.

(4) A középiskola a 9–11. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint három tanévre,

arányosan elosztva szervezi meg vagy biztosít időkeretet a legalább ötven óras közösségi

szolgálat teljesítésére, amelytől azonban indokolt esetben a szülő kérésére el lehet térni.

(5) A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül

– szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb öt óras felkészítő, majd legfeljebb öt óras

záró foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő

értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a

teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként

legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető.

(8) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor,

hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

(9) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza

a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét,

valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,

b) az osztálynaplóban és a törzslapon a kijelölt pedagógusnak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,

c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,

d) az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,

e) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a

felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.

II. A fogadószervezet feladatai

Az iskolai közösségi szolgálat szabályozásában irányadónak tartjuk A közérdekű önkéntes

tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. Törvény rendeleteit a fogadó szervezetről.

3. § (1) Fogadó szervezet lehet

a) a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása és a települési

önkormányzatok többcélú kistérségi társulása az általa biztosított közszolgáltatások és

katasztrófavédelmi feladatai körében;

b) a nemzetiségi önkormányzat a jogszabályban meghatározott közfeladatai körében;

c) a költségvetési szerv az alaptevékenysége körében;

d) a magyarországi székhelyű civil szervezet, közhasznú szervezet a közhasznú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;

e) a magyarországi székhelyű egyházi jogi személy a hitéleti, a közcélú és a működésével össze-függő tevékenysége körében;

f) a jogszabályban meghatározott közszolgáltatásai vagy e közszolgáltatásokhoz

kapcsolódóan a közszolgáltatásait igénybe vevőknek nyújtott többletszolgáltatások körében a magyarországi székhelyű, illetve magyar hatóság által kiadott működési engedéllyel rendelkező, jogképes

fa) szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, illetve intézmény,

fb) egészségügyi szolgáltató,

fc) közoktatási intézmény,

fd) felsőoktatási intézmény,

fe) muzeális intézmény,

ff) nyilvános könyvtár,

fg) közlevéltár,

fh) nyilvános magánlevéltár,

fi) közművelődési intézmény [az fa)-fi) alpontokban foglaltak a továbbiakban együtt: fogadó intézmény];

g) a nem jogképes fogadó intézmény fenntartója a fogadó intézmény jogszabályban meghatározott közszolgáltatásai vagy e közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan a fogadó

intézmény köz-szolgáltatásait igénybe vevőknek nyújtott többletszolgáltatások körében.

8. § (1) A fogadó szervezet köteles biztosítani

a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit,

b) a szükséges pihenőidőt,

c) a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást,

az ismeretek megszerzését,

d) tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes, illetve a korlátozottan cselekvőképes

nagykorú önkéntes esetén a közérdekű önkéntes tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét.

(2) Ha az önkéntes szerződés másként nem rendelkezik, a fogadó szervezet gondoskodik a

közérdekű önkéntes tevékenység ellátása érdekében szükséges utazásról, szállásról és

étkezésről. (...)

9. § (1) Az önkéntes köteles

a) a közérdekű önkéntes tevékenységet a vonatkozó jogszabályok, szakmai és etikai előírások, valamint a fogadó szervezet utasításai szerint személyesen végezni,

b) a közérdekű önkéntes tevékenység során tudomására jutott személyes adatot, üzleti

és egyéb titkot megőrizni.

(2) Az önkéntes köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása más

személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné.

(3) Az önkéntes nem köteles a fogadó szervezet utasításait teljesíteni, ha annak végrehajtása

a) az önkéntes életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné,

b) jogszabályba vagy az önkéntes szerződésbe ütközik.

(4) Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, az önkéntes köteles erre az utasítást adó

figyelmét felhívni. Az önkéntes nem felel az általa okozott kárért, amennyiben

figyelemfelhívási kötelezettségének eleget tett.

10. § (1) Az önkéntes által az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben harmadik személynek

okozott kárért a fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt az önkéntes felróható magatartása

okozta, – az önkéntes szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a fogadó szervezet az

önkéntestől követelheti kárának megtérítését.

(2) Amennyiben az önkéntes bizonyítja, hogy

a) a testi sérüléséből, illetve egészségkárosodásából eredő kára,

b) a tulajdonában vagy használatában álló, a közérdekű önkéntes tevékenység

ellátásához szükséges dologban a közérdekű önkéntes tevékenység végzésének helyén

keletkező kára az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben következett be, a fogadó szervezet akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag az önkéntes elháríthatatlan magatartása okozta. A fogadó szervezetnek nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely az önkéntes felróható magatartásából származott.

III. A tanulók feladatai

A tanuló az intézmény által összegyűjtött és felkínált lehetőségek közül választ egy tanítási

évre egy maximum három közösségi szolgálati helyszínt, s ezt rögzíti a

Jelentkezési lapon, mely tartalmazza:

- a közösségi szolgálatra jelentkezés tényét
- a közösségi szolgálat területeit (egy tanévben minimum egy, maximum 3 terület)
- az egyes területeken az eltöltendő órák számát
- a szülő vagy gondviselő egyetértő aláírását.

A tanuló az iskolai közösségi szolgálat során közösségi szolgálati naplót köteles vezetni,

amelyben rögzíti,

- a közösségi szolgálat helyszínét,
- a tevékenységet, annak jellegét,
- a tevékenység dátumát,
- a teljesített szolgálati időt,
- a szolgálatot igazoló aláírását,
- a tanuló élményeit, tapasztalatait.

A tanuló minden tanévben külön közösségi szolgálati naplót tölt ki, melyet év végén átad az

osztályfőnöknek, aki aláírásával igazolja a napló átvételét. A napló egy aláírt példánya

minden évben a tanulónál marad

V. A közösségi szolgálat időkerete

Az iskolai közösségi szolgálat tanulóakra vonatkozó szabályozásában irányadónak tartjuk

A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. Törvény rendeleteit az

önkéntes kötelelességeiről, jogairól:

5. § (1) A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a korlátozottan cselekvőképes

nagykorú személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel

életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.

(2) A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes és a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön nem végezhet.

Az iskolai közösségi szolgálat időkeretét a fenti törvénnyel összhangban az alábbiakban

szabályozzuk:

1. A tizennyolcadik életévét be nem töltött tanuló iskolai közösségi szolgálatot 20 óra és 6 óra között nem végezhet.

2. A tizenhatodik életévét be nem töltött tanuló iskolai közösségi szolgálatára fordítható

idő nem haladhatja meg

a) tanítási időben a napi két órát és a heti hat órát,

b) tanítási szünet ideje alatt a napi három órát és a heti tizenkét órát,

c) tanítási napon kívül a napi három órát.

3. A tizenhatodik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött tanuló iskolai

közösségi szolgálatra fordítható ideje nem haladhatja meg

a) tanítási időben a napi három és a heti kilenc órát

b) tanítási szünetben a napi öt és a heti tizennyolc órát

4. A tizennyolcadik életévét be nem töltött tanulóknak az iskolai közösségi szolgálat befejezése és másnapi megkezdése között legalább tizennégy óra pihenőidőt kell

biztosítani.

A közösségi szolgálat teljesítése során egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő

azzal, hogy a helyszínre történő utazási idő nem számítható be a teljesítésbe.